

ABONAMENTUL:
 Pe un an . 28.— Cor.
 Pe jumătate an 14.— „
 Pe 3 luni . . . 7.— „
 Pe o lună . . . 2.40 „
 Pentru România și
 strălănită:
 Pe un an . 40.— franci.
 Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi Nr.1/a

INSERTIUNILE
 se primesc la admini-
 stratie.

Mulțumite publice și Loc
 deschis costă șirul 20 fil.
 Manuscrisurile nu se in-
 napoiază.

„Cursul României a scăzut.“

Un ziar german despre valoarea actuală
 a intervenției României.

„Deutsches Tages Zeitung” publică sub titlul
 de mai sus următorul articol, datorit directorului
 său, contele Ernest Reventow:

Acum opt zile presa a publicat știrea
 venită din Brăila, că prohibirea exportului a
 fost ridicată. Două zile în urmă, această știre
 a fost desmințită de o știre primită de „Frank-
 furter Zeitung” din Brăila, care menționa că
 tratativele cu România asupra acestui punct
 nu s’au încheiat încă. Această stare de lucruri
 este confirmată de un raport al coresponden-
 tului special al lui „Vossische Zeitung” din
 București, datat 2 August (20 Iulie). Acesta
 stabilește că acei cari cer în primul rând ex-
 portul grâului sunt agrarienii, pentru că se
 află încă în țară mari cantități de cereale din
 recolta precedentă. „Din cele 250 mii va-
 goane cereale — scrie corespondentul — cari
 i-au fost hărăzite României în bogatul an
 1915, țara nu poate folosi în cazul cel mai
 bun decât 80 mii de vagoane; așa că, restul
 de 170 mii rămân disponibile pentru export”.
 Strigătul agrarienilor este deci destul de ex-
 plicabil cu atât mai mult, cu cât există temeri
 grave, că păstrarea mai departe a grânelor
 în țară, în lipsă de magazii speciale, ar putea
 avea de urmare stricarea lor. Corespondentul
 lui „Vossische Zeitung” crede însă că, pre-
 siunea agrarienilor, a comercianților, indu-
 striașilor și financiarilor români, pentru cari
 creditul german este de mare importanță, și
 în sfârșit, al oamenilor politici favorabili pu-

terilor centrale, va influența asupra hotărâ-
 rilor guvernului român.

Dacă privim într’adevăr la desfășurarea
 problemei românești, în cursul ultimului an,
 vedem că, din punctul de vedere al imperiu-
 lui german și al aliaților săi, însemnătatea
 României s’a micșorat. La început se spera
 că, România își va îndeplini îndatoririle de
 aliată sau că, cel puțin, va păstra o neutrali-
 tate dreaptă și binevoitoare. Aceasta ar fi
 influențat mult în prima perioadă a războiului
 asupra situației din Balcani, asupra războiului
 cu Rusia, în deosebi și chiar asupra atitudinii
 Italiei. S’a întâmplat însă dimpotrivă, că,
 neutralitatea României ne-a fost persistent
 răuvoitoare și a crescut tendința de a intra în
 război alături de dumanii noștri. Tripla-înțe-
 legere speră că, România va fi determinată
 prin intrarea Italiei în acțiune, să facă pasul
 asemănător. Succesele germane în răsărit,
 precum și grija plasării recoltei au împiede-
 cat-o însă. Reaua voință a neutralității româ-
 ne se arată însă neconținut, întâiu prin pome-
 nita prohibire a exportului, și apoi, prin re-
 fuzarea permiterii transitului transporturilor
 de material de războiu, pentru Turcia, în vre-
 me ce guvernul român a lăsat totdeauna li-
 beră, și lasă și acum cu ușurință, trecerea
 transporturilor rusești de material de război
 pentru Serbia, pe Dunăre. Acest refuz al tran-
 sitului pentru Turcia avea acum câteva luni
 o însemnătate cu mult mai mare decât are
 acum, pentru că, se știe că, Turcia nu mai are
 nevoie de asemenea transporturi, ci își fabrică
 singură cantitatea necesară. Prin aceasta, fi-
 rește, că viitoarea politică a unui viitor gest
 amical din partea României, a scăzut. Afară
 de aceasta, bărbații de stat români au fost

victimile presupunerii că Dardanelele vor
 cădea, dacă vor împiedeca transitul pentru
 Turcia.

Alt factor care a intervenit, este succesul
 tratativelor dintre Turcia și Bulgaria și reali-
 zarea împrumutului bulgar.

Scurt, importanța pe care o prezintă Ro-
 mânia, cu hotărârile, măsurile sau contra-
 mandările ei, pentru puterile centrale și Tur-
 cia, se micșorează. Au trecut luni de zile de
 când România trecea drept punctul de sprijin
 al complicațiilor balcanice. Timpul acesta nici
 nu se va mai întoarce.

Este, deci, lesne de înțeles, presiunea celor
 interesați și a oamenilor politici români, cari
 se tem, că România va pierde trenul, sau că
 l’a și pierdut. Noi nu vom discuta astăzi a-
 ceasta; în schimb stabilim că: atitudinea Ro-
 mâniei și cu aceasta România, ca factor poli-
 tic scade la curs; deasemeni și ca factor mi-
 litar, presupunând c’ar merge contra no-
 stră. Din acest punct de vedere, numai în
 cooperare cu Rusia ar fi însemnat ceva. Nu-i
 nevoie să tragem acum concluziile acestor
 considerațiuni. Dacă vor face-o Români, ne
 interesează cu atât mai puțin, cu cât, abia
 se mai poate crede în existența raporturilor
 prietenești constințite prin credință, cu Ro-
 mânia.

Viitoarele raporturi economice între Austro-Ungaria și Germania.

S’a împlinit un an dela izbucnirea celui mai
 înspăimântător război din câte au săngerat
 vreodată omenirea.

Cu trecerea acestui an, războiul de proporții
 atât de gigantice, încăerarea de popoare atât

Eu cred...

Eu cred cu sufletul întreg
 În vise și’n iubire,
 Eu cred în cântece și cred
 În umeda-ți privire...

Însă mai mult ca’n ori și ce
 Eu cred în zarea-albastră —
 Acea, care-a răsplăti
 Și suferința noastră...

Livia Rebreanu.

Varșovia.

Fortăreața. — Istorice.

Capitala și cheia Poloniei rusești, Varșovia
 a fost cucerită și se află astăzi în stăpânire
 germană...

În fața acestui fapt de o importanță capi-
 tală, socotim nimerit să consacram un foileton
 acestui oraș, care intrat într’o era nouă, este
 în măsură să ofere orizonturi noi năzuințelor
 și speranțelor poloneze.

Numele orașului Varșovia a fost pomenit
 chiar din primele zile ale războiului. Se vorbea
 pe atunci cu insistență că unul din principalele
 forturi ale orașului, citadela „Alexandru”, a

fost aruncat în aer. Nu s’a putut afla — nici
 până astăzi — dacă nenorocirea aceasta a fost
 provocată de trăsnet, după cum s’a afirmat a-
 atunci, sau de un atentat, după cum s’a svonit în
 urmă.

Se mai vorbea pe atunci cu stăruință că gu-
 vernatorul Varșoviei generalul Silinski a che-
 mat la el 200 cetățeni ai orașului, le-a dat ora-
 șul în primire și s’a retras apoi — luând cu
 sine tezaurul public și documentele de stat —
 înspre interiorul Rusiei.

Nici exactitatea acestei știri, nu a putut să
 fie controlată, așa că singurul fapt precis pe
 care marele public l’a putut afla asupra ace-
 stui oraș — dela începutul războiului și până
 acum — este cucerirea de către Germani.

Varșovia ca fortăreață.

Varșovia formează împreună cu Ivangorod
 și Brest-Litovsk un triunghi de fortărețe, care
 cuprind ținuturile Vistulei și ale Bugului.

Citadela „Alexandru” de pe malul stâng,
 care a fost construită între anii 1830—1840 și
 care număra pe atunci șase forturi a fost întă-
 rită în ultimii ani prin alte două linii reprezen-
 tând la un loc 11 forturi.

Suburbia Praga, situată pe malul drept al
 Vistulei, este deosebit apărată de patru forturi
 moderne.

Din punct de vedere militar aceste întări-
 turi sunt în legătură tactică directă cu fortă-
 reța Nowo-Georgiewsk situată numai la 30
 klm. spre nordvest (la confluența Bugului cu
 Vistula) și cu capul de pod Zegrze. Acestea
 două din urmă împreună cu forturile Varșoviei
 sunt desemnate ca raionul întărit al Varșoviei.

Și Nowo-Georgiewsk este o fortăreață pu-
 ternică și întărită după cerințele moderne. Ea
 are nu mai puțin de 9 forturi, cari au asupra
 celor dela Varșovia superioritatea pozițiilor na-
 turale.

Din trecutul Varșoviei.

Cronicele ne învață că Varșovia — înțele-
 gând prin aceasta numai partea veche a ora-
 șului — datează de pe la începutul secolului al
 12-lea și anume la nord de castelul în care
 principii de Masovia își strămutară mai târziu
 — pe la începutul secolului al 14-lea — rese-
 dința, care până atunci se găsea la Plock.

Principii de Masovia sau de Mazuria, repre-
 zentau o ramură a vechei dinastii regale polo-
 neze (Piast) și erau în cea mai mare parte su-
 verani puternici și independenți, cari nu se
 supuneau decât Iagelonilor.

După stingerea liniei bărbătești a acestei fa-
 milii, ținuturile cari îi aparțineau — mai toată
 câmpia Poloniei, de-alungul Vistulei — trecu
 în stăpânirea coroanei poloneze. În anul 1550

Numărul poporal pe 1 an 4 cor.

Prețul unui exemplar 10 fileri.

Numărul poporal pe 1/2, 2 coroane

de uriașă, nu s'a sfârșit și nici nu se putea sfârși... Milioanele de oameni continuă să se lupte, și dacă rezultatul acestor lupte începe să se desineze de pe acum, el este totuși încă îndepărtat.

Luptând cu o „lume întreagă de dușmani”, puterile centrale — deși în inferioritate din punct de vedere numeric — au putut face față tuturor dificultăților cu cari au avut de luptat.

Organizația lor, neîntrecută lor lor organizație a înzecat forțele de cari ele dispuneau și le-a ferit de înfrângere nu numai pe terenul armelor dar și pe cel economic, unde lupta nu e mai puțin crâncenă.

Bilanțul primului an de război se încheie cu avantajul incontestabil pentru puterile centrale, avantaj care — deocamdată cel puțin — le asigură o superioritate vădită.

Departate de a se culca pe laurii atât de greu repurtați, departate de a conta măcar pe aceste succese oricum existente, puterile centrale, prevăzătoare, se îngrijesc pentru viitor.

În timp ce aliații sunt absorbiți de satisfacerea nevoilor momentane, pe cari nu le-au prevenit de vreme, Germania și Austro-Ungaria se ocupă de marea chestiune economică a viitorului, care va fi un tărâm de lupte mai desperate decât sunt azi teatrele de război din răsărit și apus și în care tot cel mai bine pregătit va repurta victoria finală.

În vederea acestui război cu arme economice, care va fi urmarea neînlăturabilă a măcelului a cărui spectatori emoționați suntem de mai bine de un an de zile, puterile centrale se pregătesc de pe acum.

Cea dintâi măsură care se impunea în această privință, era o apropiere economică între cele două state, ale căror armate luptă astăzi în comun, pentru o cauză aproape comună.

Acest pas, a cărui importanță nu trebuie necotită, este pe cale să se realizeze. La Berlin au loc actualmente conferințe ale delegațiilor Germaniei, Austriei și Ungariei, ale căror debateri vor conduce fără indoială nu numai la o apropiere, dar chiar la o conlucrare economică a acestor trei state.

În debaterile de până acum, a fost adusă chestiunea uniunii vamale între cele trei state, ca fiind una din modalitățile cele mai simple pentru realizarea apropierei economice dorite.

Delegații Ungariei — între cari figurează și dnii Al. Wekerle, fost prim-ministru, György, fost ministru, Sztérényi, fost secretar de stat, etc., etc., — s'au arătat însă destul de refractari acestei soluțiuni.

Temându-se probabil ca interesele economice ale Ungariei să nu sufere, ei s'au grăbit să obiecteze că uniunea vamală s'ar lovi actualmente de numeroase dificultăți, cari nu ar putea

fi decât cu greu înlăturate și cari — din cauza condițiilor economice deosebite — ar putea provoca rivalități, sau chiar frecări, lucruri cari trebuiesc împiedecate cu orice preț.

Ei au propus în schimb introducerea sistemului vamal de favoare, precum și unificarea legislațiilor economice ale celor trei state.

Delegații germani au dovedit că un atare sistem vamal nu poate conduce la apropierea economică dorită și că ar fi insuficient mai cu seamă la încheierea de tratate comerciale cu celelalte state.

Față de intransigența delegațiilor unguri, ei au trebuit însă să cedeze, astfel că s'a putut vota o moțiune în sensul următor:

În necesitatea de a asigura și de a întări situația economică a celor trei state precum și în dorința de a complecta alianța politică dintre Germania și Austro-Ungaria cu o apropiere economică, se recomandă:

1. Că forma ce urmează a se da acestei apropieri economice să fi o favorizare vamală și economică, cu tendință de creștere progresivă. În consecință Germania și Austro-Ungaria să declare la tratativele de pace că favorizările pe cari și le acordă reciproc, înseamnă bazele unei alianțe economice; 2) Fixarea de linii de directivă comune în tratatele și convențiile comerciale ce se vor încheia pe viitor, — dacă se poate chiar încheierea lor simultană și în comun. În fine 3) Luarea de măsuri legale și tehnico-administrative, necesare pentru dezvoltarea producției, comerțului și traficului, în sensul unei apropieri economice, care să facă posibilă apoi o legislație economică și financiaropolitică comună — condiția „sine qua non” a conlucrării economice. O.

Neutralitatea României pusă la grea încercare.

Propuneri excepționale s'au făcut României de către ambele grupe de puteri beligerante.

Sub acest titlu cetim următoarele în „Dreptatea” din București de Joi 30 Iulie st. n.:

„De patru zile de când s'a produs cunoscutul demers al împătritei înțelegeri pe lângă guvernele din Sofia, Niș și Atena, cercurile noastre politice și întreaga opinie publică se află sub povara unei întrebări aproape chinuitoare:

Ce situațiune au creiat României tratativele de până acum ale guvernului nostru, dacă în momentul în care puterile împătritei înțelegeri s'au hotărât să facă demersul pen-

tru scoaterea din neutralitate a statelor balcanice, demersul lor s'a oprit numai la Bulgaria, Serbia și Grecia?

Profitând de mutismul cercurilor noastre guvernamentale ziarele germanofile ca și cele rusofile dela noi au dat interpretări firește favorabile punctului lor de vedere izbucnind pe ici pe colo cu versiuni din acelea cari anunțau fie încheierea unui acord tacit între România și Germania, fie înțelegerea definitivă stabilită între România și Rusia cu toate puterile împătritei la un loc.

Ei bine, aceleași cercuri cari au binevoit să informeze întotdeauna „Dreptatea”, ne comunică și de astădată situațiunea reală în care se află România, situațiune care o pune într'o stare excepțională de aceea a statelor balcanice dar care dovedește că neutralitatea României este pusă actualmente la o grea încercare. După aceste informațiuni, România n'a încheiat încă nici un angajament cu nici una din grupele de puteri beligerante. Guvernul nostru și-a formulat pretențiunile în conformitate cu interesele țării și din acel moment n'a făcut decât să aștepte propunerile ce i se formulau și dintr'o parte și dintr'alta. După prima satisfacțiune, când guvernul nostru a avut să constate recunoașterea de către ambele grupe de puteri a intereselor vitale ale României, situațiunea de pe câmpurile de luptă a făcut pe beligeranți să avanseze propuneri din cele mai favorabile.

Austro-Germania bazată pe succesele ei ultime, a dat țării noastre cele mai frumoase perspective de viitor, cari rezolvau aproape toate aspirațiile noastre naționale și economice, în vreme ce împătrita-înțelegere, s'a întrecut în propuneri neașteptate.

Guvernul se află în această situațiune acum. Cum însă ambele propuneri ca și schimbarea atitudinii României depind numai de situațiunea de pe frontul de luptă, România a rămas în așteptare. Demersul către statele balcanice ca și apropiata forțare a Dardanelor, cum și anunțata ofensivă contra Serbiei, sunt de atunci numai acte în legătură cu propunerile ce ni s'au făcut. Aceasta este situațiunea reală a României”.

regele Sigismund II ridică Varșovia la rangul de reședință regală. Tot aici fu strămutată mai târziu și dieta țării, în privința căreia existaseră divergențe de păreri între Polonia propriu zisă și Lituania care era pe atunci încă stat federal.

Masovii sau Mazurii se asimilă cu tărâșii lor și pierdură cu timpul aproape orice urmă de individualitate etnică.

Unul din singurele lucruri cari au fost luate dela ei, a fost dansul Mazurka, care a devenit apoi cu vremea dansul național al Polonezilor.

În 1655 Varșovia a fost ocupată în mod trecător de Suedezi, pentru a fi recucerită în anul următor de armatele poloneze. În 1702, Carol al 12-lea o cuceri însă din nou, de astădată chiar fără luptă.

În 1703, fu ținut aici din inițiativa Suediei congresul federal, care se sfârși cu pacea dela Varșovia dintre Carol al 12-lea și Stanislas Lescinski (20 Noemvrie 1705).

Sase ani mai târziu se subscrie tot aici pacea între August II și statele federale, pace mijlocită de imperiul moscovit și încheiată prin marele tratat federal dela 30 Ianuarie 1717.

În 1734 fu încheiat la Varșovia un tratat de alianță între Austria, Anglia, Olanda și Polonia, iar în Ianuarie 1745 o quadruplă alianță între

aceleași puteri, în urma căreia regele August III se duse să participe la războiul contra Prusiei.

După moartea lui August III, Varșovia fu ocupată (1764) de Ruși, cari impuseră alegerea de rege a lui Stanislas Poniatowski. Curând după aceea, în 1772, interveni prima împărțire a Poloniei între Rusia, Prusia și Austria.

Războiul civil din 1792 dădu Rusiei ocazia să intervină din nou. Căzând în bătălia dela Masiejovice, marele patriot polonez Kosciusko exclamă cuvintele profetice: *Finis Poloniae!* cari aveau să găsească foarte curând o tristă realizare.

La ultima împărțire (1795) Polonia fu ștearsă din rândurile statelor europene. Varșovia reveni cu această ocazie Prusiei, devenind astfel capitala provinciei „Prusia de sud”.

Prin pacea dela Triest (1807), Varșovia deveni capitala marelui ducat de Varșovia, una din creațiunile pasagere ale acestui tratat.

Congresul dela Viena (1815) cedă acest ducat, împreună cu capitala lui, Rusiei, care acordă Polonezilor câteva libertăți.

Restrângerea treptată a acestor libertăți provocă revoluția din 1830—1831, care fu însă crud reprimată și sfârși prin încorporarea definitivă și irevocabilă a acestui ținut.

În 1835 țarul Nicolae I sili pe învinși să construiască singuri citadela „Alexandru” cu cele șase forturi ale ei și cu fortul suplimentar de pe malul drept al Vistulei.

De atunci și până astăzi, Varșovia s'a dezvoltat în mod uimitor. Favorizată de faptul că se află situată pe un fluviu navigabil ajutată de rețeaua de căi ferate al cărei punct capital este, spirjinită de cultura vestului în a cărei imediată apropiere se găsește Varșovia a devenit curând un centru industrial și comercial de mână întâia, un oraș modern în toată puterea cuvântului, un focar de cultură mai căutat decât cele din interiorul Rusiei. Populația ei după ultima statistică atinge cifra de peste un milion de locuitori.

Producțiunea industrială a Varșoviei este evaluată la 100 milioane ruble, ea fiind astfel al doilea centru industrial al Poloniei rusești după Lodz, a cărui producție se evaluiază la 250 milioane ruble.

Faptul că Varșovia un oraș de 7 ori mai mare, are o producție industrială mai mică, se explică prin faptul că Varșovia are foarte multe întreprinderi mici în timp ce Lodz are numai întreprinderi de stil mare. S.

Experimentările antantei în Balcani.

„Vossische Zeitung” publică dela corespondentul său din Lugano corespondența dela vale:

Ziarul italian „Stampa” scrie că apropiatul consiliu de miniștri italian se va ocupa înainte de toate cu chestiile politice externe. Reprezentanții diplomați ai antantei au făcut demersuri energice în Sofia, Niș și Atena cu scopul ca să provoace o schimbare în favorul antantei, în situația nefavorabilă creiată în Balcani prin retragerea Rușilor, adică să echilibreze situația nefavorabilă, în care se găsesc armatele antantei pe câmpul de război. Înțelegerea cu statele balcanice întâmpină mari dificultăți.

Grecia se opune, dar după conferințele regelui Greciei, Constantin cu Venizelos și după amenințările energice ale reprezentanților împătritei înțelegeri situația în această privință, nu trebuie să o privim chiar așa de fără speranță. Intre ministerele de externe ale împătritei înțelegeri acordul e perfect privitor la demersul diplomatic în Balcani. În fruntea comisiunii diplomatice delegată pentru rezolvirea chestiilor balcanice, a fost numit fostul ministru francez Cruppi.

Consiliul de miniștri italian se va ocupa afară de aceste chestii și cu chestia turco-italiană. Deocamdată în ce privește raporturile italo-turcești e liniște, fapt e însă că ambasadorul Turciei s'a întors din Vallombroso la Roma și din aceasta se poate trage concluzia că ne putem aștepta la noi evenimente.

După consiliul de miniștri, primul ministru, Salandra, va pleca imediat la cartierul general italian, ca să raporteze regelui despre decursul consiliului de miniștri. Italienii vor serba în anul acesta cu mare pompă ziua de 20 Sept. În timpul cât va sta primul ministru Salandra la cartierul general, mai mulți miniștri vor merge în concediu. Salandra, se va duce în concediu numai mai târziu, când va petrece când în Roma, când în Frascati.

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 14 August. — Se comunică dela cartierul principal:

Pe frontul rusesc: Trupele aliate, cari înaintează la vest de Bug, urmărind pe dușman, au alungat și țeri ariergardele acestuia. Forțele austro-ungare înaintând de ambele părți ale drumului de fer Lukow-Brest-Litowsk au ajuns în regiunea spre apus și sud dela Zyrzece. Trupele germane au ocupat regiunea Visnice și au înaintat peste Wlodowa. În Galiția orientală nimic nou.

Pe frontul italian: În diferite puncte ale frontului sudestic, am respins ieri seara atacurile dușmane. Așa de pildă la pozițiunea Tedala în granița Tirolului și la linia Papena (la sud de Schluderbach) în comitatul Goriziei, la Monte dei Scionsi și la ost de înălțimile dela Monfalcone. Pretutindenii au rămas în stăpânirea noastră pozițiunile vechi. Noaptea un tren cuitasat al nostru a înaintat până la intrarea căii ferate dela Monfalcone și a împuscat pe coasta La Rocca infanteria italiană, iar la șantierul Adria trenul.

Berlin, 14 August. — Se comunică dela marele cartier principal:

Pe frontul occidental: În Argonni am progresat dincolo de fortul Martin. Numărul prizonierilor a sporit la 4 ofițeri și 200 soldați.

Pe frontul oriental: La nord de Niemen în regiunile Alesew-Kupiscky-Wischinty și Kowarsk s'au desfășurat noi lupte. Trupele noastre ofensive au ocupat pădurea fortificată Dominikanka. Am făcut prizonieri 350 Ruși. Intre Narew și Bug urmărind cu energie pe dușman am ajuns în sectorul Slina și Nurzec, unde dușmanul s'a oprit ca să opună o nouă rezistență.

La marginea de nord a Nowogeorgiewskului am cucerit o puternică pozițiune înaintată, capturând 9 ofițeri și 1800 soldați și mai multe mitraliere.

Trupele aliate se apropie de râul Bug la nordost de Sokalow. Dușmanul a încercat la ost de linia Lasice-Miendzrzyci să oprească urmărirea prin un contraatac viguros. Am respins toate atacurile. Dușmanul bătut în luptele din 10 și 11 August n'a avut putere să se măsoare cu trupele aliate ce înaintează, fără să poată

fi oprite. Armatele în urmărire au trecut șoseaua Radzyn-Dawydi-Wlodawa.

Budapesta, 15 August. — Se comunică dela cartierul principal:

Pe frontul rusesc: Dușmanul s'a oprit ieri iarăș, în pozițiunile prealabil construite la vest de Bug. Armatele aliate au atacat și și-au tălat drum în pozițiunile dușmane, în numeroase puncte. Rușii, începând de azi dimineată, sunt iarăș pretutindenii în retragere.

Pe frontul italian: Pe frontul din sudvest se dezvoltă în general o vie acțiune. Artileria noastră a tras câteva obuze asupra San Canziano, când dușmanul s'a refugiat din această localitate, iar la Comons a împraștiat o mare tabără dușmană. Un atac slab al dușmanului la Redipuglia a fost înăbușit în germen de artileria noastră. Italienii au bombardat moderat capul de pod dela Gorizia. În sectorul dela Tolmina până la Krn, Italienii au pornit ieri dimineată, după o preparare intensă cu artileria, un atac cu forțe considerabile, dar l'am respins pretutindenii. În regiunea Tlitsch și pe frontul din Carintia luptele de artilerie au luat proporții mai mari, ca de regulă, împotriva liniilor noastre de bătaie de pe Pal, Freikofel și Palul mic. Atacul întreprins la miezul nopții împotriva pozițiunii de pe Palul mic s'a prăbușit deplin. La granița Tirolului am respins mai multe atacuri, întreprinse de Italieni împotriva pozițiunilor noastre dela graniță în regiunea Rotwandspitze la vest de Kreutzberg și la Dreizinen Hütte. Artileria noastră grea a bombardat cu succes de pe platurile Lavarone și Folgara fortificațiile dela Campo-Iomolo și Froraro.

Berlin, 15 August. — Se comunică dela marele cartier principal:

Pe frontul occidental: În Argonni am întărit fortul Martin. Francezii căzuți în fort i-am înmormântat. La bombardarea multiplă a orașului Münster ce se găsește în valea Fechtului de către Francezi am răspuns cu bombardarea cartierului St. Die de lângă calea ferată. Dușmanul a îndreptat apoi focul asupra orașului Markkirch, dar a încetat și aci îndată ce artileria noastră a deschis focul asupra cartierelor franceze.

Pe frontul oriental: Grupul mareșalului Hindenburg: Trupele generalului Below i-a respins pe Ruși, în regiunea Kupioty, spre nordost. Am capturat 4 ofițeri, 2350 soldați și 1 mitralieră. Am respins ieșirea Rușilor din cetatea Kovno. Am făcut cu acest prilej 1000 prizonieri. Trupele noastre s'au apropiat și mai mult de cetate. În Trupele noastre s'au apropiat și mai mult de cetate. Intre Narew și Bug, Rușii au rezistat cu îndârjire pe linia amintită ieri. Trupele noastre au forțat seara târziu trecerea peste Narew. Armata generalului Scholtz a făcut o mie prizonieri. Armata generalului Gallwitz a capturat 3350 Ruși, printre cari 14 ofițeri, și 10 mitraliere. Cercul de asediare la Nowogeorgiewsk se strânge tot mai mult. Am progresat pe toate fronturile.

Grupul prințului de Bavaria, Leopold: Dușmanul a opus o îndârjită rezistență și față cu înaintarea acestui grup. În cursul zilei a reușit între Losice și Mieudzyrzet, lângă Lozice și la nord dela această localitate să rupem frontul dușman. Dușmanul se retrage. Trupele colonel-generalului Woysch au făcut prizonieri între 8 și 11 August 4000 Ruși, printre cari 22 ofițeri și a cucerit 9 mitraliere.

Grupul mareșalului Mackensen: Dușmanul înfrânt a încercat ieri să ni se împotrivescă din nou pe linia, ce pornește dela Rozanka, la nord de Wlodawa, și se întinde la sudost de Slawatyrc prin Horodysce până la Miendzzyrce. Sub presiunea ofensivei noastre dușmanul continuă să se retragă, începând de azi dimineată.

Italia ocupă Macedonla.

Sofia. — Italia a chemat sub drapel încă câteva contingente. Se vestește, că aceasta nouă concentrare s'a făcut conform înțelegerii cu puterile antantei. Italia va ocupa adică Salonicul până la Ghevgheli și eventual și celelalte ținuturi ale Macedoniei. În Bulgaria a provocat această știre o mare agitație. Ocupațiunea aceasta Bulgaria o privește cu ochi bănuitori, deoarece ea și-a format aspirații la aceste teritorii.

Consiliu de miniștri român.

București. — *Joi la orele 5 d. a. acasă la d. I. Brătianu prim-ministru, a avut loc un consiliu de miniștri.*

Consiliul a durat două ore. Domnii miniștri s'au ocupat numai de măsurile ce trebuiesc luate pentru o cât mai mare înlesnire a transportului cerealelor.

Nu s'a dat nici un comunicat.

Ge urmăresc Bulgarii?

Sfărîmarea tratatului de pace din București.
Declarațiile generalului Ficeff, ministrul de război al Bulgariei.

Semioficiosul bulgar „Utro” din Sofia publică un interviu cu generalul Ficeff, ministrul de război bulgar, în privința posibilității *reconstituirii blocului balcanic*, cum și asupra condițiilor în cari ar primi Bulgaria să facă parte din acest bloc.

Iată declarațiunile făcute de ministrul de război bulgar în această chestiune, astfel cum sunt redade de semioficiosul bulgar.

— „*Tratatul de pace din București așa cum a fost încheiat — începe generalul Ficeff declarațiunile sale — este un act intenționat și premeditat, pus la cale pentru a împiedeca dezvoltarea istorică a Bulgariei și a-i anihila influența politică în Balcani.*

Acest tratat acceptat de noi sub presiune, a provocat vii neînțelegeri între statele din peninsula, așa că numai sfărîmarea lui mai poate aduce liniștea și o apropiere între ele.

O înțelegere între statele balcanice e absolut necesară în actualele împrejurări, pentru a-și garanta viitorul lor și de aceea, oameni de stat ai acestei țări, trebuie să lucreze cu stăruință în această direcție, înlăturând obstacolele ce se opun la înfăptuirea înțelegerii.

A se lucra pentru menținerea tractatului de pace dela București este o utopie, deoarece evenimentele ce se desfășoară în Europa, vor schimba cu totul și fața lucrurilor din Balcani.

Cele ce vor urma, vor dovedi că tratatul dela București va fi sfărîmat.

O întrevedere a dlui Sonnino cu reprezentanții statelor balcanice.

Copenhaga. — „Echo de Paris” află din Roma, că d. Sonnino, ministru de externe italian, a avut noul întrevederi cu miniștrii statelor balcanice.

Olanda comandă muniție în America.

Rotterdam. — Lui „Morningpost” i se anunță din Washington: Guvernul olandez a comandat la fabricile din New-York muniție în valoare de 600.000 coroane.

Grecia tratează cu Serbia.

Rotterdam. — „Nea Himera” anunță că Grecia a inițiat tratative cu Serbia în chestia notei prezentată de antantă. Până la întrunirea camerei nu se va lua însă nici o decizie în chestia aceasta. Venizelos va sosi Mercuri la Atena.

Guvernul francez face pregătiri pentru o nouă campanie de iarnă.

Rotterdam. — Guvernul francez a comandat în Noua Zelandă o enormă cantitate de piei de oaie, pentru echiparea soldaților pentru iarnă.

Italianii au ocupat Durazzo.

Milano. — Ziarele anunță, că trupele italiene au ocupat Durazzo și împrejurimea conform înțelegerii încheiate cu guvernul albanez.

INFORMAȚIUNI

Arad, 17 August 1915.

D. P. Carp — nu e bolnav. Am reprodus și noi știrea ziarelor ungurești primită din București afirmând, că d. Petre Carp ar fi grav bolnav la moșia dela Țibănești.

În această chestie ziarul „Ziua” ce am primit azi la redacție scrie următoarele:

„Contrar svonurilor cari s’au răspândit zilele acestea despre o înrăutățire a stărei dlui Petre Carp dsa se află în cea mai deplină sănătate și a sosit Vineri dela Țibănești.

D. Carp va petrece două zile în București.”

Ministrul de externe austro-ungar în Berlin. Ministrul de externe austro-ungar, baronul Burian — după cum anunță o telegramă din Berlin — a sosit Sâmbătă dimineața în capitala Germaniei, însoțit de șeful de cabinet, contele Walterskirchen. Baronul Burian a avut un schimb de vederi cu bărbatii de stat conducători ai Germaniei. Înainte de amăzi și după amăzi, ministrul de externe austro-ungar a avut conferințe cu cancelarul Bethmann-Hollweg și secretarul de stat, Jagow. Seara baronul Burian s’a întors la Viena.

A. S. R. principesa Elisabeta și prințul Nicolae al României, însoțiți de d. comandor Periețeanu, au făcut în 26 Iulie v. o preumblare în automobil în direcția Mangaliei. Principesa Elisabeta, așezată la volan, conducea mașina.

Școala Ion C. Brătianu. Aflăm din București, că M. Sa regele Ferdinand a semnat un decret prin care școala primară de băieți nr. 31 din București va purta pe viitor numele de „Școala Ion C. Brătianu”.

Inmormântarea unui erou român în Pecica (comit. Arad). Ni se scrie: În spitalul „Crucea Roșie” din Pecica-magh. a răposat soldatul român, *Martin Drăgoescu*, fiu de țăran din comuna Vermeș, în comit. Caraș-Severin. Pe câmpul de luptă din Carpați și-a contras o boală grea de rinichi, care i-a adus moartea prea timpurie, în etate abia de 21 ani. A murit cu dorul de a-și revedea încă odată pe scumpulii părinți, dna cea soție și fiicuța sa, Ileana. Pe când au sosit taia

la unicul său fiu, și soția la iubitul său soț, n’au găsit decât trupul rece și fără grai al scumpului lor Martin. Întâlnirea aceasta în casa mortuară din cimiter a fost sfâșietoare de inimi.

Inmormântarea s’a săvârșit, cu asistența unui imens număr de mame, soții adânc îndurerate, cari deplângeau în defunctul pe cei mulți fii și soți ai lor, morți în pământ străin și îndepărtat — de către dd. preoți: *Ioan Popescu* și *Dr. Ioan Felea* și dd. învățători: *Efrem Moldovanu*, *Ștefan Roja*, *Efrem Hedeșianu* și *Eutimiu Pepa-Onițiu*, inv. pens. La sfârșit părintele *Popescu* a ținut un panegiric înduioșetor. Inteligența din loc — cu puține excepții — s’a prezentat în număr frumos, dovedind, că ia parte la durerea tatălui și a soției nemângăiate; și prin o colectă inițiată de d. adv. *Dr. Lazar Ghebeleş*, — întru pomenirea soldatului român, *Martin Drăgoescu* din regimentul de honvezi lugojan — pe seama soldaților nenorociți prin război, a dat semn de regrete sincere. — Au dăruit: *Ioan Popescu* 1 cor. *Dr. Ioan Felea* 1 cor. *Dr. Lazar Ghebeleş* 4 cor. *Dr. Aurel Novac* 4 cor. *Învățătorul Efrem Moldovanu* 4 cor. *Emanuil Tănțoș* și *Petru Dragoș* 1.20 cor. De tot 15.20 cor., care sumulită s’a trimis administrației ziarului „Românul” din Arad, rugându-o respectuos să binevoiască a administra-o P. Sfinției Sale dlui episcop *Ioan I. Papp*, care a binevoit a iniția o colectă extinsă în scopul amintit. — N.

Essad Pașa l’a izgonit din Corița pe reprezentantul monarhiei. După cum se anunță din Corița Essad Pașa l’a izgonit de acolo pe reprezentantul monarhiei, pe motivul că ar agita între Musulmani împotriva stăpânirii actuale din Albania. Reprezentantul monarhiei la Corița a sosit la Viena.

În jurul unei mari greve în America. Se află din New-York că vre-o 600.000 de lucrători mineri sunt pe cale de a se pune în grevă.

† **Medic Dr. Ion Mayer.** Ni se scrie: Astăzi petrecurăm la cele veșnice pe fostul medic cercual i. r. *Dr. Ioan Mayer* decedat în etate de 75 ani, care spre dobândirea sănătăței sale fu transferat la spitalul din Lipova de către ginerele său d. *Ion Vermeșan* proprietar și comerciant în Folia.

Ora 9 era fixată pentru înmormântare, când apărură înaintea casei mortuare carul mortuar împreună cu cioclii sub conducerea dirigentului Reuniunii de înmormântare Era de față poporul spitalului, liber și între zăbrele, prezentându-se apoi și corpul medical, se începe slujba după ritul românesc catolic. Toate erau frumoase, lipsea însă plângerea și tânguirea, cu excepția fiasurului ginere mai sus indicat, care pe lângă suportarea cheltuielilor de înmormântare, ca cunună neperitoare dăruiește pentru fondul ziaristilor suma de 5 cor. — I.

O nouă invenție împotriva bombelor cu gaze asfixiante. „Petit Parisien” scrie că renumitul inventator *Sir Hiram Maxim* a descoperit un nou mijloc de apărare împotriva bombelor, cari desvoltă gaze asfixiante. Noua invenție e o bombă care explodând produce o vibrațiune în aer și așa accelerează evaporarea gazurilor asfixiante.

Premii pentru muncitori. Camera comercială și industrială din Brașov ne vestește, că în urma dispozițiunii ministrului de comerț, se vor împărți și în anul 1915 între acei muncitori, cari prin serviciu îndelungat și credincios, s’au arătat vrednici, *100 diplome și 100 premii de câte 100 cor.*, din cari 5 asemenea premii se împart între muncitorii de pe teritoriul camerei din Brașov, care se extinde asupra comitatelor Brașov, Făgăraș, Târnava-mare și Sibiu. Se recercă dătorii de lucru (patronii) atât fabricanți cât și ceilalți măestri meseriași să aducă, cel mai târziu până la *6 Septembrie n. c.*, la cunoștința camerei numele acelor muncitori, cari sunt vrednici de premiare. Cel care dorește să fie premiat are să dovedească 1) că e cetățean

ungar; 2) că a fost aplicat în mod stabil în serviciu (muncă) industrială (de meseriaș); (portarii, vizitii, servitorii cancelariilor, fabricilor, cum și alții, cari îndeplinesc asemenea lucruri, nu vor fi premiați); 3) că au fost aplicați într-una și fără întrerupere cel puțin 15 ani la muncă industrială (aci se socotesc și anii de ucenic, la meseriile legate de anotimpuri, munca din câte un anotimp complet (întreg), se consideră drept câte un an); 4) plata muncitorului să nu ajungă suma de cor. 2000.

Toate acestea sunt a se dovedi cu acte autentice, eventual cu cărțile de lucru, sau cu copiile legaliste ale lor. Unul și același muncitor nu se premiază, decât o singură dată.

Camera va înainta cererile intrate cu propunerile sale motivate la minister, care va aduce hotărâre în cauză. Sibiu, 13 August 1915. Comitetul „Reuniunii sodalilor români” din Sibiu. *Victor Tordășianu*, preșident. *Ștefan Duca*, notar.

Ultima oră.

O IMPORTANTĂ AUDIENȚĂ A DLUI VENIZELOS LA REGELE CONSTANTIN.

Frankfurt. — „Frankfurter Zeitung” află din Atena, că regele Constantin a primit pe d. Venizelos într-o audiență care a ținut două ore. În cursul audienței au avut loc scene violente între rege și d. Venizelos. Se atribuie o foarte mare importanță acestei audiențe.

AMĂNUNTELE AGITATE ALE RUPEREI DE IERI A FRONTULUI RUS.

Budapesta. — Se comunică dela cartierul prescel: Ruperea de ieri a frontului rus s’a întâmplat după o rezistență extrem de tenace din partea Rușilor. Rușii luă războiul cu mari forțe și — cât pe-acel era să nu ne putem menține nici pozițiile ce ocupasem. În acest moment trupele noastre cu un eroism disprețuitor de moarte au pătruns prin mai multe puncte în primele poziții rusești și încă în cursul nopții au silit pe Ruși să se retragă. Acum e problematic dacă Rușii vor reuși să rupă contactul cu trupele noastre ce-l urmăresc și deci să se oprească în noile lor poziții între Brest-Litowsk și Bielostok.

SCOPUL CĂLĂTORIEI BARONULUI BURIAN LA BERLIN.

München. — „Münchener Neueste Nachrichten” află că călătoria baronului Burian la Berlin a fost necesită de numeroase chestii nelămurite impuse de actualul război. Între altele se va discuta asupra chestiilor politice și administrative obvenite în urma înaintării în Polonia.

CONTELE TISZA LA MONARHUL.

Viena. — Azi dimineață contele Ștefan Tisza, prim-ministru a fost primit în audiență specială la M. S. monarhul.

MOARTEA LUI COLOMAN SZÉLL.

Budapesta. — O telegramă laconică sosită din Rátót anunță moartea bărbatului de stat maghiar *Coloman Széll*, fost ministru de interne și prim-ministru, întâmplată azi dimineață pe moșia sa dela Rátót. El moare în vârstă de 70 ani.

Redactor responsabil: **Constantin Savu.**

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

Au plătit abonamentul următorii: D. Nicolae Baltă, Ciuciu 4.80 cor. până la 31 August a. c.; D. Antoniu Fărcaș, Bârcea-mare 12 cor. până la 15 Febr. 1916; D. Petru Raica, Suștra 10.50 cor. până la 15 Noemvrie a. c.; D. G. Simplăcean, Hortobágyfalva 7 cor. până la 30 Sept. a. c.; D. Ioan Traian, Livadia 11.80 cor. până la 30 Sept. a. c.; D. Nicolae Ticaciu, Oláhujfalu 7 cor. până la 30 Sept. a. c.; D. Alexa Varina, Felsőszivágy 14 cor. până la 30 Iunie 1916.

SE PRIMESC

îndată 2 ucenici absolvenți de 1—2 cl. gimn., reale etc. în prăvălia mea mixtă.

A se adresa direct subscrisului

CORIOAN PETROVICIU,
(Pe 2484—3) comerciant. Zám